

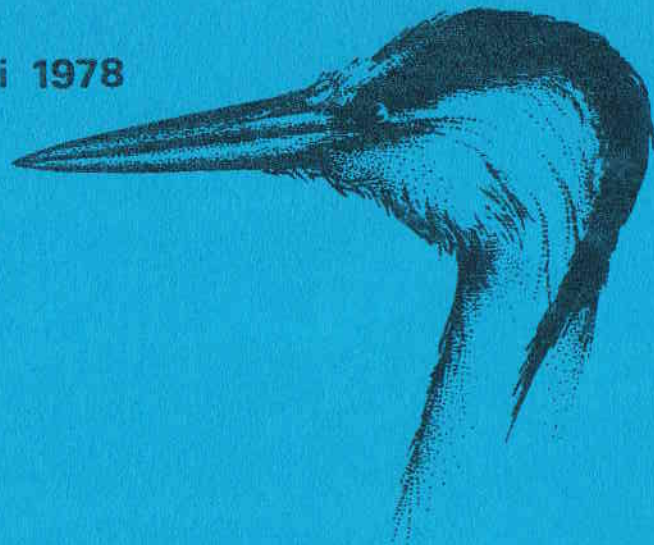
natuur- en vogelwacht culemborg

"HAK-AL"

4e jaargang

januari - februari 1978

nr.: 1 - 2

FAM. C. HEYNES

GOILBERDINGERSTR. 24

CULEMBORG

HAK-AL is het mededelingenblad van de
Natuur en Vogelwacht Culemborg N.V.W.C.

Kontaktadres: Gérard van Zuylen - Zandstraat 32A
Culemborg -03450-3922-

Redactieadres: Triosingel 27 - Culemborg

Begeleiding Leo van de Kooy - Vliegerweg 3
Jeugdgroep: Culemborg -03450-5450-

Coördinatie Leo van de Kooy
Inventarisaties:

Bibliotheek: Boeken en Verslagen in Het Kompas

"Het Vogeljaar" Jaarabonnement 1978 door overschrijving
van f 13,50 op de girorekening van de
N.V.W.C. met vermelding van "Vogeljaar"

Lidmaatschap: Nieuwe leden opgeven bij de penning-
meester evenals adreswijzigingen

Penningmeester: Frans Waroux - Mendelssohnlaan 7
Culemborg -03450-5393-

Contributie:

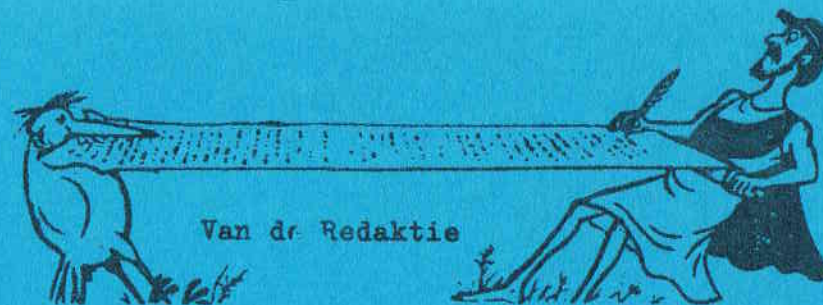
Jeugdlidmaatschap	f 5,--	per jaar
Volwassene	f 10,--	per jaar
Gezinslidmaatschap	f 15,--	per jaar
Buiten Culemborg	f 15,--	per jaar

Klubhuis: Gebouw "Het Kompas" -Kamer 2-
Slotstraat 12 - Culemborg

Secr. Milieu- Betsy Wijnhoven - Goilberdingerstraat 1
werkgroep Culemborg -03450-5221-
Noordwest-Betuwe:

Redaktieteam: Harry en Jilles v/d Warenburg en
Breun Jansen.

Bij de voorplaat: de confrontatie tussen leven en dood
van de blauwe reiger, waarmee men in aanraking komt
tijdens lange vorstperiodes.

Van de Redactie

De vierde jaargang alweer van het mededelingenblad van
de Natuur en Vogelwacht Culemborg.

Hoewel al ruimschoots voorbij nieuwjaarsdag wenst het
redactie-team alle leden en lezers een bijzonder goed en
voorspoedig 1978 toe met veel waarnemingen en lekker weer.
Wij van onze kant zullen ons best doen U regelmatig met
lezenswaardige artikeltjes, verslagen en mededelingen op
de hoogte te houden van alles wat er zoal gebeurt.
Zo is in dit nummer voornamelijk aandacht besteed aan
het winterkamp wat gehouden is op Schouwen-Duiveland. We
hebben daar ontzettend (nou ontzettend) plezierige dagen
doorgebracht met bijzonder veel en leuke waarnemingen.
Bovendien waren de weergoden ons goed gezind, we hebben nl.
geen spat regen gehad gedurende al de dagen die we daar
hebben doorgebracht. Affijn, U kunt het allemaal uitge-
breid in dit nummer zelf lezen.

Ook aan het tijdschrift "Het Vogeljaar" wordt in dit
nummer aandacht geschonken terwijl een stukje van de
penningmeester over kontributiebetaling eigenlijk ook niet
overgeslagen mag worden.

Samen met een aantal excursieverslagen, een kort jaar-
overzicht over 1977 met de plannen voor 1978 en een
hoeveelheid mededelingen menen we deze keer weer een aan-
trekkelijke HAK-AL te hebben samengesteld, waarvan we
verwachten dat U het met aandacht zult lezen.

De redactie rekent er op dat kopij bestemd voor het blad
steeds tijdig op het redactie-adres wordt ingeleverd.

De Redactie.

CONTRIBUTIE 1978

In het laatste nummer van HAK-AL (nov/dec - 1977) hebben wij verzocht uw contributie over 1978 te voldoen.

Gelukkig hebben veel leden hieraan spontaan gevolg gegeven. Het zou echter abnormaal zijn wanneer IEDEREEN hierop direkt zou reageren.

Daarom toch enige toelichting.

Door slechts enkele vrijwilligers wordt regelmatig de HAK-AL vervaardigd. Momenteel worden er 200 gedrukt en geniet. Hier blijven er maar enkele van over om nieuwe leden en belangstellenden aan te kunnen bieden. 200 HAK-AL's is een onvoorstelbare hoeveelheid werk. Niet alleen het gereedmaken maar ook de bezorging.

Het is dus niet meer dan sportief wanneer U als lid van de Natuur en Vogelwacht en als ontvanger van de HAK-AL als tegenprestatie uw financiële verplichting nakomt.

U zult het ons dan ook niet kwalijk nemen dat wij uw naam van de ledenlijst zullen schrappen indien wij van U geen betaling ontvangen.

Mogen wij op uw medewerking in deze rekenen?

P.S. - Op de binnenkant van het omslag staat aangegeven om welke bedragen het gaat en op welk gironummer U kunt storten.

Gelieve eventueel op te geven indien U tevens abonnementsgeld voor "Het Vogeljaar" voldoet.

De Penningmeester.

Tijdschrift "HET VOGELJAAR"

Elke vogelaar of aankomend vogelaar zou eigenlijk een abonnement op "HET VOGELJAAR" dienen te hebben. Dit tweemaandelijks tijdschrift voor vogelstudie en vogelbescherming geeft U nl. regelmatig een schat aan kennis en informatie over al hetgeen er in ons land en in het buitenland in de vogelarij omgaat.

Het is eigenlijk een onmisbaar tijdschrift waarin door en voor amateurs zowel als professionele vogelaars zeer gevarieerde artikelen worden gepubliceerd.

Het is een onafhankelijk blad waarin alle facetten van vogelbescherming (o.a. acties tegen de voortdurende en toenemende slachtingen op trekvogels in het Middellandse Zeegebied) en vogelstudie zonder enige beïnvloeding van buitenaf worden weergegeven.

Indien U serieus in vogels geïnteresseerd bent en nog geen abonnement hierop bezit raden wij U ten sterkste aan dit te doen. Indien U dit via de NVWC doet betaalt U slechts f 13,50 i.p.v. f 17,50 per jaar.

Voor de goede orde geven wij onderstaand een opgave van leden van de NVWC die reeds een abonnement op "HET VOGELJAAR" hebben.

Het totale verschuldigde abonnementsgeld, te weten 37 x f 13,50, oftewel f 499,50 is reeds door de NVWC overgemaakt. Willen diegenen die nog niet aan ons hebben betaald dit abonnementsgeld zo spoedig mogelijk overmaken?

Bij voorbaat dank!

Lijst van abonnees op "Het Vogeljaar" per januari 1978

Nieuwe abonnees:

T.H. de Jong	Molenwal 45	Culemborg
Kees Tiemstra	Burg.v.Geusauweg 40	Geldermalsen

Reeds genoteerde abonnees:

Hans van Vierssen	Bachlaan 19	Culemborg
Berry Lucas	Händellaan 18	Id.
Mw.J.G. Verkoren	Ravelijnstraat 24	Id.
Bindert Halbesma	Bartokstraat 8	Id.
Frans Waroux	Mendelssohnlaan 7	Id.
Kars Veling	Vivaldistraat 9	Id.
Hans v/d Berg	Troelstrastraat 5	Id.
Gertjan Kroon	Van Karnebeeklaan 1	Id.
Fan. Kievit	Verdistraat 13	Id.
Mw. G. Vermeulen	V.Hoogendorpstraat 4	Id.
H. Valk	V.Limb.Stirumstr.42	Id.
Hans Rietvink	Ereprijs 39	Id.
Dave Schmitt	Ganzebloem 23	Id.
Bert Huigen	Ereprijs 29	Id.
Harry Noordhuis	Ereprijs 27	Id.
Janwillem Koedam	Oostersingel 38	Id.
Harry Uphof	Zandstraat 32	Id.
Gerard van Zuylen	Zandstraat 32A	Id.
Johan de Kruyf	p/a Zandstraat 32A	Id.
C. v/d Vate	W.Pyrmontdreef 12	Id.
Rob van Vliet	B.Keestrasingel 3	Id.
H.v/d Warenburg	Triosingel 27	Id.
J.v/d Warenburg	Triosingel 27	Id.
Arno Bos	Duinweg 81	Noordwijk
Bas Middelkoop	Kerkweg 27	Sch onderwoerd
Koos Rypkema	Diefdijk 7	Id.
Ton van Beek	Hinkerstraat 36	Cothen
Ardie Noorman	H.Kuykstraat 53	Geldermalsen
Teus van Krieken	Tiendweg 64	Leerdam
Joop Jassies	Tjalk 15	Leeuwarden
Evert van Leeuwen	Londiniumdreef 85	Wijk bij Duurstede
H.W. Post	Vurenlaan 99	Tiel
W.D. Bergstein	Sportveldstraat 23	Beusichem
Chris Kalden	Adenauerstede 44-51	GOES
G. Geurtsen	Nieuwe Uitleg 37	Dalfsen

Meeuentellingen

Tot nu toe zijn er 2 meeuwentellingen geweest op de afgravingen (Redichemse Waard). Zaterdag 21 januari was de laatste telling van deze twee. Er werden zo'n 5200 kokmeeuwen geteld (ongeveer 2000 meer dan de eerste telling) en enkele zilvermeeuwen. We zullen dit seizoen nog eenmaal gaan tellen op de afgravingen en wel op 5 maart om 16.30 uur.

Nieuwjaarswensen van

de Redactie van "Het Vogeljaar"

en

de P.P.R. afdeling Culemborg met de volgende tekst:

H O U D G E L D E R L A N D G R O E N

Wij wensen u in 1978 dat:

Gelderland groen blijft en niet overspoeld wordt door overbodige wegen en bruggen.

De dorpen hun karakter niet verder zullen verliezen.

Het milieu de kans krijgt zich te herstellen.

De kinderen en ook de volwassenen hun "leefruimte" behouden of terugkrijgen.

Het overblijvende werk weer iets beter verdeeld kan worden.

En verder de wens aan u in 1978 een leven op menselijke maat.

Kort jaaroverzicht activiteiten 1977.

Natuur en Vogelwacht Culemborg

Kontaktadres: Gerard van Zuijlen, Zandstraat 32 A -
Culemborg.

Aantal leden per 31 december 1977 - 181

Maandelijks werd er vergaderd om de lopende zaken te bespreken en het ekskursieprogramma samen te stellen. Bovendien werden enkele bijeenkomsten belegd om inventarisaties te bespreken en uit te werken. Het mededelingenblad HAK-AL verscheen in 1977 acht maal.

In 1977 werden 24 vogelekskursies georganiseerd, waaronder enkele gekombineerde trein/fiets/roei-ekskursies (Artis, Kievitshuurt te Breukelen, Kennemerduinen - IJmuiden). Bovendien werden er twee bus-ekskursies naar de Flevopolder verzorgd.

Van 18 t/m 22 mei is er een kamp in de Grote Peel geweest (40 deelnemers).

In samenwerking met de Vereniging Vogelbescherming en Drs. C.W. Stam is er de gehele maand mei een nestkastententoonstelling gehouden in de Openbare Bibliotheek van Culemborg. Voorts zijn er een vijftal dia- en filmavonden gehouden met gevarieerde onderwerpen. O.a. vogelfilms van Dhr. de Ruiters uit Cothen, lezing met dia's over uilen en vleermuizen door Dhr. Braaksma uit Vreeswijk.

Maandelijks werden er jeugdbijeenkomsten gehouden met enkele natuurquizzen en kon gebruik worden gemaakt van de

bibliotheek welke door de diverse leden is bijeengebracht.

Door de plantenwerkgroep werd het landgoed Mariënwaerdt aanvullend geïnventariseerd. De hieruit voortvloeiende beheersmaatregelen werden aan de eigenaar aangeboden.

Eveneens werd aandacht besteed aan het ophangen van nestkasten voor Torenvalken (totaal nu 50 kasten), werden herfsttrektellingen en stootvogeltellingen gehouden en werden gebieden in het werkgebied op broedvogels geïnventariseerd (Mariënwaerdt, Komkleigrondengebied De Regulieren, Redichemse Waard met Park de Plantage).

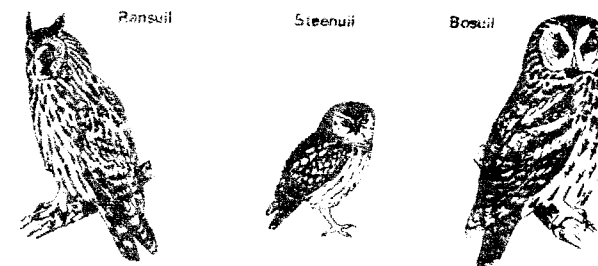
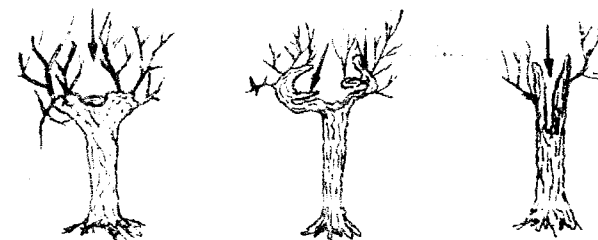
In het Beesdse Veld, nabij de visvijvers van de O.V.B. (Org. Verbetering Binnenvisserij) werd in samenwerking met de Ver. Vogelbescherming een Ooievaarsnest geplaatst op een paal. Door de S.O.V.O.N. werd op 13 februari een teldag georganiseerd voor diverse vogelsoorten. Van onze vereniging hebben hieraan acht personen meegewerkt.

Samen met de Milieuwerkgroep Noordwest Betuwe werd onderdak georganiseerd voor ruim 200 deelnemers aan de internationale fietstocht voor een schone Rijn.

Ook de organisatie voor de actie "Geef om de Natuur" werd door ons op de schouders genomen hetgeen heeft geleid tot een ophrengst van ruim f 18.000,--.

Tenslotte zijn er op een vijftal zaterdagen door ongeveer 85 personen, welke één of meerdere keren zijn geweest, ongeveer 250 knotwilgen gesnoeid.

Het uitgeven van het mededelingenblad HAK-AL.
Het houden van vogel- en plantenexcursies.
Het inventariseren van broedvogels en wintervogels.
Het ophangen, schoonmaken en controleren van nestkasten voor Torenvalken.
Het organiseren van meeuwen- en stootvogeltellingen.
Het organiseren van meerdaagse kampen naar natuurgebieden.
Het snoeien van knotwilgen.
Het houden van jeugdhijeenkomsten.
Het uitgeven en maken van inventarisaties seizoen 1977
Het medewerking verlenen aan het herstel van de grote tuin van de Sociale Akademie, o.a. de aanleg van een vogelbosje hierin.
Het organiseren van voorlichtingsbijeenkomsten, lezingen, dia- en filmavonden.

Bovenstaande tekening geeft globaal aan hoe een goed gesnoeide knotwilg er uit moet zien en in welk type de verschillende uilesoorten graag broeden.

Knotwilgensnoeien

Inmiddels zijn er alweer twee snoeidagen achter de rug. Ondanks de moeilijke start zijn deze 2 dagen goed verlopen. Op 17 december vond de eerste snoeidag van dit seizoen plaats langs de Diefdijk nabij Schoonrewoerd. Er zijn de gehele dag zo'n 62 personen aanwezig geweest wat in het resultaat is terug te vinden. Er werden zo'n 51 bomen van hun overvloedige last ontdaan. Er waren 3 vuren nodig om al het hout te verbranden. Na ruim 1 uur deed zich een ongevalletje voor met Kees v.d. Ham waarvan hij gelukkig alweer hersteld is. Hij was op 14 januari langs de Katijdeweg (richting Beesd) weer volop in de running net zo als ruim 70 andere personen.

Er werden op deze dag 21 geheel geknot en afgewerkt. Van deze bomen kwam ongeveer 6 m³ hout dat geschikt is voor de verkoop. Er waren deze dag geen vuren omdat het hout wat niet geschikt was voor de verkoop gebundeld werd in takkenbossen die gebruikt worden om greppels te dempen. Overigens was dit opbinden een tijdrovend karwei. Op deze snoeidag werden verder nog zo'n 13 knotwilgen alleen gesnoeid en werd het hout nog niet opruimd. Dit zal gebeuren als we op 28 januari verder gaan aan de Katijdeweg, er zullen dan nog ongeveer 40 bomen gedaan moeten worden zodat in totaal 75 knotwilgen langs de Katijdeweg er weer voor enige jaren tegenkunnen. Op deze dag zullen er wel vuren aangelegd worden.

In februari zullen we ook net als in januari twee maal gaan knotwilgen snoeien. De data zijn 11 en 25 februari. Vermoedelijke plaatsen Kooiweg-oost waar zo'n 25 bomen staan en Fort Spoel langs de Goilbedingerdijk. Iedereen krijgt in ieder geval nog nader bericht hierover. Meer inlichtingen over het knotwilgensnoeien zijn verkrijgbaar bij Jan Rietvink, Ereprijs 39, tel. 6407.

Gesprek met een jager

Onderweg langs de Hennisdijk hebben we een gesprek gehad met een jager. We vroegen hem waarom het nu nodig was al die fazanten en hazen te schieten. De man stelde het volgende: "Van de mensen mogen de jagers geen beestjes schieten, want dat is zo zielig. Maar ondertussen worden wel allerlei dieren zoals varkens en koeien afgemaakt die die

mensen dan weer met smaak eten. En trouwens de meeste hazen en fazanten die we schieten zouden in de winter toch een natuurlijke dood sterven." En de watersnip en de houtsnip dan: "Ja, de water- en de houtsnip zijn het neusje van de zalm, vandaar dat we erop schieten. Je kunt dan ook wel zeggen dat de houtsnip er niet veel meer is, maar anders zie je ze toch ook haast niet." Na deze vage zin verdwijnt de man verder langs de weg. Een haas komt in doodsnood aanrennen, recht op het gereedstaande jachtgeweer aan. Een wonder, de haas ontsnapt en verdwijnt in het griend. Toch ontsnappen er maar weinig.

Kees Tiemstra en Timmy de Bot.

Jaarvergadering Kritisch Faunabeheer

Zaterdag 11 februari 1978-Botanisch laboratorium-
Lange Nieuwstraat 106 - Utrecht - aanvang:14.00 uur.

Agenda:

- Om 14.00 uur opening en jaarrede van de voorzitter.
- Uitreiking gouden kraai.
- Tussen 15.00 uur en 15.30 uur pauze
- Verslag kievitencommissie door T.Loorij.
- Kort verslag jachtwijzigingscommissie door H. Niesen.

- Kort verslag duivencommissie door N. van Swelm.
- Film: seal song.
Deze film gaat over de sabelrob in de Sint-Laurensbaai in Canada.

7 Sluiting om ongeveer 16.45 uur.

Verslag excursie stuw Hagestein 26-11-1977

Om 8 uur stonden we met 7 man op het Jach, waarna we richting Hagestein vertrokken. Bij de pont aangekomen hadden we mazzel want we konden er meteen op (wat mij nog nooit overkomen was) en zo duurde de "overtocht" maar 5 minuten.

Nadat we enige smienten, watersnippen en blauwe reigers hadden bekeken kwamen we bij fort Hondswijk waar we tot grote droefheid een dode roerdomp vonden die ik voor nadere observatie mee naar huis heb genomen. Enfin we zagen nog

wat watersnippen en kwamen toen bij de dode lekarm waar eerst de tropische en andere gevangen vogels onder handen werden genomen, w.o. flamingo's, Amerikaanse kuifeend, toppereend, brilduiker, tafeleenden enz.

Daarna gingen we de lekarm af waarbij we op een miniatuur rails stuitten, waar n.b. ook nog 2 wagentjes stonden die wij dus dankbaar gebruikten; maar daarover straks meer.

In de lekarm zaten o.a. kuifeenden, smienten, 2 futen en een heleboel wilde eenden. In de struiken zaten een aantal graspiepers.

Ook op de terugweg werd de Nederlandse Spoorwegen in alle eer nagebootst, totdat er een wagen uit de bocht vloog.

Geen ramp, we gingen op 1 wagon verder nadat we de baan hadden "schoongeveegd". Maar opeens werd de pret verstoord door een boom van een kerel met een nors gezicht en dito hond. We moesten op het matje komen, maar na grondig overleg in de 2e kamer werd besloten dat we voortaan mochten komen "vogelen", als we het vroegen.

Daarna gingen we weer op huis aan. We zagen toen nog een stel torenvalken.

Hieronder volgt een overzicht van de soorten die we gezien hebben:

1. fuut - 2	17. kokmeeuw - 20
2. roerdomp - 1 (dood)	18. steenuil - 1
3. blauwe reiger - 10	19. veldleeuwerik - 2
4. knobbelzwaan - 4	20. ekster - 5
5. wilde eend - 200 & 300	21. spreeuw - 100
6. smient - 60	22. winterkoning - 1
7. wintertaling - 5	23. koolmees - 1
8. kuifeend - 20	24. pimpelmees - 1
9. tafeleend - 2	25. kramsvogel - 25
10. waterhoen - 2	26. koperwiek - 25
11. meerkoet - 50	27. roodborst - 1
12. torenvalk - 5	28. graspieper - 10
13. houtduif - 15	29. zwarte kraai - 10
14. watersnip - 50	30. kauw - 10
15. Kievit - 1500	31. roek - 2
16. zilvermeeuw - 8	32. vink - 7

watersnip

roerdomp

Verslag excursie Langbroek o.l.v Gerard van Zuylen.

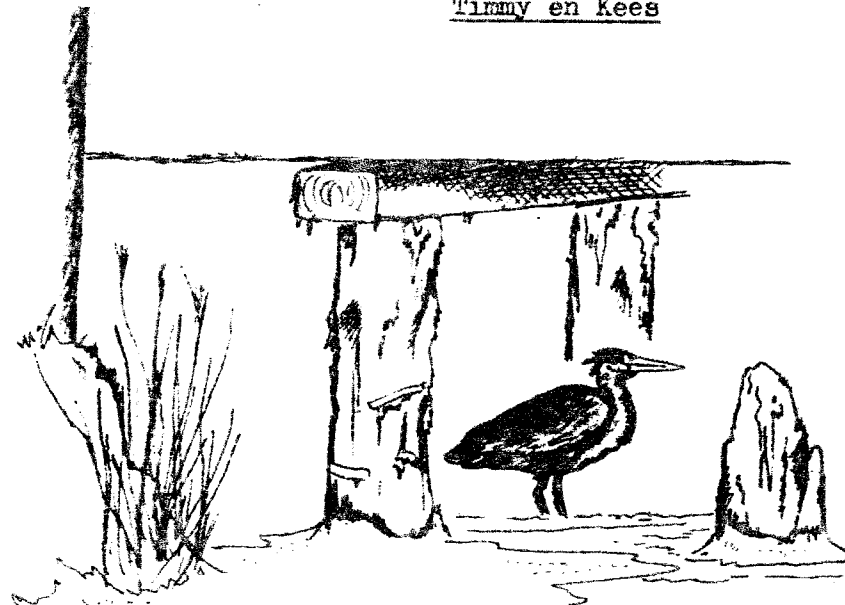
Om half negen, 10 december, vertrokken we met ongeveer 15 mensen richting Langbroek. Aangekomen te Langbroek werd gelijk al een goede waarneming gedaan; nl. een ruigpootbuiserd. Onderweg werden enige jagers gezien waarop de nodige kritiek werd geuit. Op Leeuwenstein werd een wandeling gemaakt. Toen onze fietsen neergezet waren, werden we gelijk al verwelkomd door een boomklever, die zich erg goed liet zien. Vlak daarna werden een sperwer en een buizerd gezien. Na een tijdje werd een eigenaardige buizerdachtige gezien, hij liep namelijk als een kraai over de grond en was zeker niet schuw. Sommigen maakten hier een ruigpootbuiserd van, anderen wisten het niet en ook de kreet wespendif ging rond. Nadat het beest op alle manieren beslopen en bekeken was, vloog hij op. Het bleek een buizerd te zijn. We waren ietwat teleurgesteld maar toch blij dat we de vogel geïdentificeerd hadden. Later kwamen we de jacht-opziener tegen, die ons over het gebied vertelde. Ook had hij het over de broedvogels, waaronder de buizerd en de sperwer, maar ook bijna alle soorten zangvogels. Verder was er in het voorjaar een wouw gezien. Nadat er onderweg een gewonde kramsvogel gevangen was (die Henkjan nu thuis verzorgt), kwamen we weer bij de fiets. Daarna gingen we weer op Culemborg aan. Alleen Marcel, Timmy en Kees bleven nog wat rondfietsen.

Die hebben o.a. nog gezien: smienten, wintertalingen en een tafeleend (de Heul). En nog twee steen uilen, waarvan 1 ex. op 30 cm genaderd kon worden. Al met al een geslaagde excursie.

Waarnemingen waren o.a.:

1. fuut	11. buizerd	21. goudhaantje
2. dodaars	12. torenvalk	22. staartmees
3. bl. reiger	13. patrijs	23. matkop
4. w. eend	14. Kievit	24. boomkruiper
5. wintertaling	15. stormmeeuw	25. boomklever 2ex.
6. smient 3ex.	16. steenuil	26. sijs
7. tafeleend 1 ex.	17. gr. bonte specht	27. kneu
8. kuifeend	18. kramsvogel	28. roek
9. sperwer 2 ex.	19. koperwiek	29. ringmus
10. ruigp. buizerd	20. heggemus	en vele andere (tot. 50 soorten)

Timmy en Kees

blauwe reiger

K.N.N.V. - Contactdag

Vogelstudie in U T R E C H T

Zaterdag 10 december jl. hebben kars Veling, Berry Lucas, Harry v/d Warenburg en Leo v/d Kooy onze vereniging op deze bijeenkomst vertegenwoordigd.

De bedoeling van deze vergadering was de aanwezigen, vertegenwoordigers van een groot aantal in ons land werkzame "vogelwerkgroepen" te informeren over de stand van zaken bij het ornithologisch (=vogelkundig) onderzoek in ons land.

Tot nu toe is het nog steeds zo dat landelijke onderzoeken b.v. trekvogelonderzoek of broedvogelonderzoek door drie verschillende landelijke organisaties worden gecoördineerd, te weten:

- A - de N.O.U. (Ned. Ornithologische Unie)
- B - het Contact vogelstudie van de KNNV.
- C - het S.O.V.O.N. (Stichting Ornithologisch Veldonderzoek in Nederland)

Reeds lang leeft bij deze drie organisaties de wens om te komen tot één overkoepelende organisatie die tot taak zal krijgen landelijke onderzoekprogramma's m.b.t. vogels op te zetten, te coördineren en in een eindverslag te verwerken, danwel individuele onderzoekers of groepjes die een landelijk onderzoek willen houden de helpende hand te bieden.

Tot nu toe is men het nog niet eens kunnen worden over de vorm waarin zo'n overkoepelende organisatie gegoten zal moeten worden. De onder B en C genoemde organisaties zijn hierin het verst gevorderd en willen graag een fusie aangaan. Zij willen graag de N.O.U. hier ook in betrekken; dat blijkt echter geen eenvoudige zaak, omdat deze vereniging bevreesd is de eigen identiteit in die ene organisatie te verliezen.

De besprekingen zullen worden voortgezet, maar op deze vergadering is uitgesproken dat hoe de afloop hiervan ook zal zijn SOVON en KNNV zullen gaan fuseren. Om de aanwezigen een beeld te geven van wat door zo'n organisatie kan worden aangepakt was Dhr. Teixeira, bioloog bij het R.I.N. en in dienst van het SOVON als projectleider uitgenodigd om een lezing te houden over het SOVON, de tot nu toe gevolgde werkwijze en de plannen voor de toekomst.

Het eerste project van het SOVON is het zg. Atlasproject. Dit is een onderzoek naar het voorkomen van broedvogels in ons land in de periode 1973/1977. De resultaten worden nu op kaart verwerkt en in 1979 zal een atlas van de nederlandse broedvogels verschijnen.

Op grond van de ervaringen hiermee opgedaan heeft men een aantal eisen opgesteld waaraan een landelijk onderzoek zal moeten voldoen, nl.

- 1 - Zoveel mogelijk mensen moeten mee kunnen doen
- 2 - Het moet een "eenvoudig" onderzoek zijn
- 3 - De gegevens moeten op van tevoren opgestelde formulieren genoteerd worden om ze vlot te kunnen verwerken

NEDERLANDSE VERENIGING

OPGERICHT 1 JANUARI 1899

TOT BESCHERMING VAN VOGELS

BESCHERMHEER Z. K. H. DE PRINS DER NEDERLANDEN

Er liggen nu twee projekten op stapel welke naar algemeen inzicht aan bovenstaande eisen voldoen, nl.

- 1 - Een jaarvogelprojekt: men wil onderzoeken welke vogelsoorten in welke maand waar in Nederland voorkomen
- 2 - Een wintervogelprojekt: men wil onderzoeken hoeveel vogels van welke soort waar in Nederland overwinteren

Eventueel zijn beide onderzoeken te combineren.

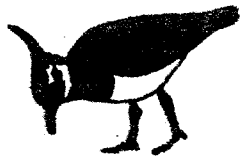
Dhr. Teixeira liet ons met behulp van dia's al enkele resultaten van het Atlasprojekt zien. Ook gaf hij enkele voorbeelden van de werkwijze bij de voorgestelde projekten en de formulieren die daarbij gebruikt kunnen worden.

Op deze bijzonder interessante contactdag werden ook nog twee films vertoond; één over pinguins en één over de Havikarend.

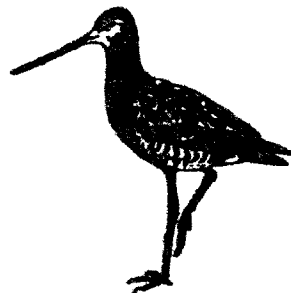
Wie meer van de plannen van het SOVON wil weten moet de komende nummers van Het Vogeljaar in de gaten houden. Verder zal in het voorjaar van 1978 een Verslag Vogelstudie 1977 verschijnen, waarvan de NVWC een exemplaar krijgt toegezonden.

E.z.t. krijgt U hiervan bericht en zal dit verslag in de bibliotheek terecht komen.

Leo v/d Kooy.

kievit

grutto

OPROEP AAN ALLE LEDEN VAN "V O G E L B E S C H E R M I N G"

Ingevolge het besluit van de Algemene Ledenvergadering van 1 oktober 1977 worden begin 1978 op verschillende plaatsen in ons land hoorzittingen gehouden met als doel de leden een ruime gelegenheid tot inspraak te bieden. Deze inspraak is noodzakelijk om tot een standpuntbepaling inzake de JACHT OP VOGELS te komen.

Dit is voor een vereniging die zich bezig houdt met vogelbescherming uitermate essentieel.

De hoorzitting voor de regio Gelderland, Utrecht en de Flevopolders wordt op woensdag 15 februari a.s. gehouden. Plaats van samenkomst Riche National - Willemsplein 38 - Arnhem. Aanvang Half acht.

Willen alle leden van Vogelbescherming die hierheen willen gaan zo spoedig mogelijk contact opnemen met Leo v/d Kooy - Vliegerweg 3 -03450-5393-.

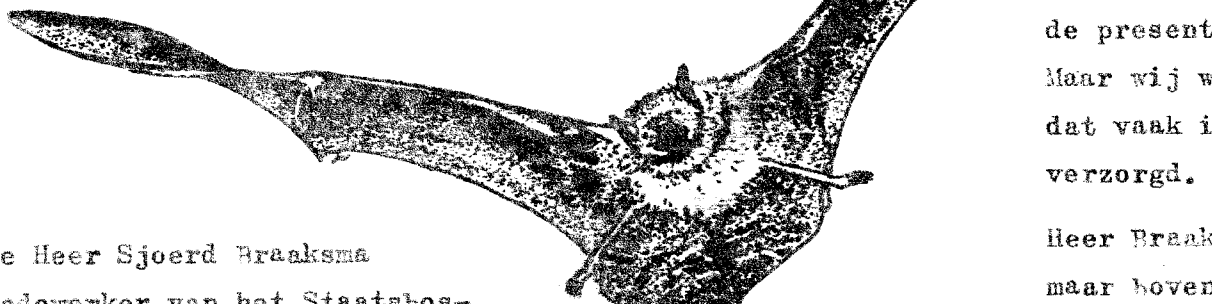
Wij kunnen dan gezamenlijk een standpunt bepalen hetgeen we dan op de hoorzitting naar voren kunnen brengen en toe kunnen lichten. Ik reken op een grote belangstelling.

Leo v/d Kooy.

Kort verslag van de DIA-AVOND over

UILEN en VLEERMUIZEN

in de Open Hof op dinsdag 13 december 1977

De Heer Sjoerd Braaksma
medewerker van het Staatsbos-
beheer en tevens technisch lid van het
Contactorgaan voor Vogelstudie van de K.N.N.V. heeft op
deze avond met een hoeiend verhaal over uilen die in
Nederland voorkomen en over Vleermuizen de ongeveer
85 belangstellenden een fijne avond bezorgd.
Door zijn onderzoek, met name naar de stand van de
Kerkuil in Nederland is hij een van Nederlands meest
frequente kerkbezoekers geworden. Hij is dat zeker voor-
zover het verschillende kerken in Nederland betreft.
Omdat hij door deze bezoeken automathisch ook meerdere
malen de aanwezigheid van vleermuizen kon vaststellen
lag het voor de hand dat ook hier zijn belangstelling
voor gewekt werd.
In de loop der jaren werden dan ook een grote hoeveelheid
gegevens verzameld over het voorkomen, aantallen en

soorten vleermuizen in Nederland.

Dat hij daarbij ook nog zeer onderhoudend kan
vertellen blijkt hieruit dat de veelal jeugdige
belangstellenden uitermate stil zijn verhaal aanhoorden.
Of hierbij de schitterende dia's een rol speelden is niet
te zeggen. Koos Rypkema zorgde er in ieder geval voor dat
de presentatie van deze dia's vlekkeloos verliep.
Maar wij wisten dan ook niet dat beiden een team vormen
dat vaak in den lande gezamenlijk lezingen met dia's
verzorgd.

Heer Braaksma en Koos hartelijk dank voor deze leerzame
maar bovenal fijne avond.

Geboren

Gelukkig en blij
laten wij iets van ons horen
omdat ons eerste kindje
een jongen is geboren
Wij zijn met ons drietjes voortaan
en geven onze zoon

Jeroen
als naam.

Hans en Hetty van den Berg

Culemborg, 31 december 1977.
Troelstrastraat 5.

De N.V.W.C. feliciteert de ouders van
harte met de geboorte.

ransuil
36 centimeter

Excursie naar IJmuiden, woensdag 28 december 1977.

Na een lange treinreis kwamen we in IJmuiden aan. We stapten bij het eindstationmetje uit en liepen langs twee haventjes waar we onderweg nog een onv. drieteermeeuw zagen.

Toen we bij de pier aankwamen zagen we al direkt een aalscholver (deze aalscholver bleek later een kuifaalscholver te zijn, die daar ook overwintert). Bij die (kuif)aalscholver, zwom naar we eerst dachten, een duiker, maar die bleek later een vrouwtje middelste zaagbek te zijn. Wat dichterbij zwom een "fuut". Nadat we het vogelboek erbij gehaald hadden kwamen we tot de conclusie dat het een roodhalsfuut was.

Juist toen we deze fuut herkend hadden, zagen we een roofvogel vliegen. Leo zei, dat het een vrouwtje sperwer was, maar Gerard zei, dat het een andere roofvogel was en beslist geen sperwer.

We liepen verder de pier op en zagen dat de bovengenoemde aalscholver dichterbij was gekomen. Nu konden we duidelijk zien, dat het een kuifaalscholver was. Hierbij valt wel te vertellen, dat deze aalscholver een vishaak op zijn rug had. Dit komt waarschijnlijk door de vele vissers, die daar altijd zijn en hun haakjes tijdens het vissen verliezen.

We liepen verder de pier op tot aan een hek waar je alleen op eigen risico achter mocht komen. Eerst mochten we niet achter dat hek komen, maar even later mocht dat toch weer wel. Dat was maar goed ook, want anders hadden we nooit een mannetje ijseend kunnen zien wat daar tussen een groep eidereenden zwom. We gingen weer terug over het hek, waar we aan de andere kant op het strand steenlopers, drieteenstrandlopers, paarse strandlopers, enkele scholeksters, allerlei soorten meeuwen en een oeverpieper zagen.

Het werd ondertussen tijd om de wandeling in de richting van het strandpaviljoen Parnassia te beginnen, anders zouden we veel te laat thuis zijn. Onderweg werden bonte strandlopers, drieteenstrandlopers, steenlopers, erg veel meeuwen en misschien een burgemeester.

De koffie en de patat smaakte goed in Parnassia en toen alles op was gingen we een duinwandeling maken in het nationaal park De Kennemerduinen.

Er werd niet veel gezien alleen bij het Vogelmeer zaten kuifeenden, tafeleenden, meerkoeten en negen nijlganzen. Die nijlganzen zijn waarschijnlijk eerst twee ontsnapte kooivogels geweest, die zich verder hebben voortgeplant.

Hier hoorden sommigen ook nog misschien kruisbekken (en gezien ?).

Nadat we het Vogelmeer gezien hadden gingen we naar het spartelmeer.

Onderweg naar het spartelmeer zagen we nog 2 reeën en we vonden ook nog een vrij grote en verse braakbal.

Bij het spartelmeer aangekomen zagen we meerkoeten en erg veel knobbelzwanen. We liepen snel door naar een gebouw waar opgezette dieren te bewonderen waren. Bij sommige vogels kon ook geluid gehoord worden d.m.v. een bandopname. Toen we dit alles gezien en gehoord hadden moesten we rennen om de trein te halen. Toen we eenmaal in de trein zaten reden we in één ruk door naar Utrecht, waar we overstapten op een trein richting Gulemborg.

Toen we ongeveer om 6 uur in Gulemborg aankwamen, kon iedereen naar huis gaan en thuis zeggen dat het geld goed besteed was.

Hieronder volgt de waarnemingslijst:

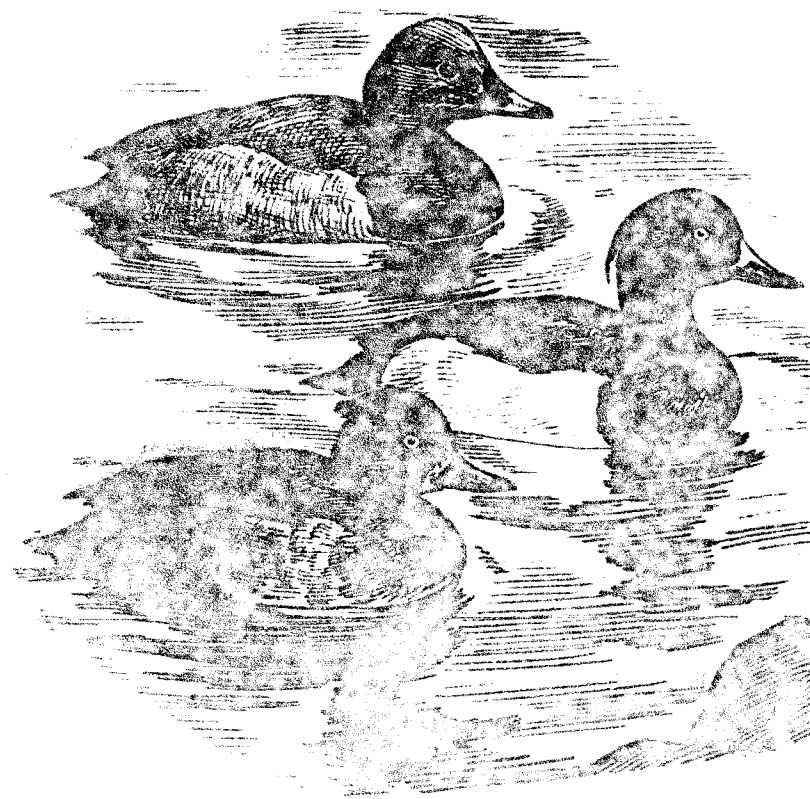
roodbalsfuut (1)
dodaars
kuifaalscholver (1)
blauwe reiger
knobbelzwaan
wilde eend

grote mantelmeeuw
kleine mantelmeeuw
zilvermeeuw
stormmeeuw
kokmeeuw
drieteenmeeuw

slobeend
nijlgans (9)
kuifeend
tafeleend
ijseend (1 mammetje)
eidereend
middelste zaagbek (2)
sperwer (1) ?
fazant
meerkoet
scholekster
steenloper
paarse strandloper
bonte strandloper
drieteenmeeuw
drieteenstrandloper

houtduif
veldleeuwerik
graspieper
oeverpieper (1)
spreeuw
ekster
kauw
zw. kraai
b. kraai
merel
koolmees
pimpelmees
huismus
groenling
vink

Marcel van der Tol.

tafeleend
kuifeend 3+0

Verslagen en waarnemingenlijst van Kamp
Schelphoek, Schouwen-Duiveland.

Verslag van Kees Tiemstra

Eerste dag: Op 5 jan. j.l. zijn we met 37 personen op kamp gegaan naar de Schelphoek op Schouwen-Duiveland.

Een gedeelte ging met de auto en de anderen met de trein. Om half drie was bijna iedereen aangekomen bij het kamphuis van S.B.B. Iedereen zocht z'n slaappleaats op, at een boterham en verkende de omgeving. Een groep ging naar de werkhaven waar ze zilverplevieren, middelste zaagbekken en een sperwer zagen. Terug in het kamphuis waren er 2 pannen soep, kippensoep en tomatensoep en bovendien boterhammen met kaas. Na het eten werden de korveeërs aangewezen en de anderen gingen spelletjes doen of zitten lezen in de mooie vogelboeken die waren meegebracht. Later op de avond was er nog chocolademelk en thee en om ca. half elf gingen we slapen.

Tweede dag: Nadat s'ochtends gegeten was ging één groep o.l.v. Gerard naar de inlagen voor een dagexcursie en o.l.v. Leo ging een groep naar de Plompe Toren. Ik ging met Leo mee. Eenmaal aan de Schelde zaten we aan de dijk wat steenlopers te bekijken en op het water veel zaagbekken. Aan de rechterkant waren landinwaarts veel moerassige plasjes waarin 19 kluten zaten, ong. 500 smienten, 200 wintertalingen en nog andere eenden. Vlak voor de Plompe Toren zagen we 3 sneeuwgorzen die goed te zien waren. Anderen hadden de middelste zaagbekken zien baltsen. Via een onderdijkje liepen we terug en zagen nog ± 20 strandleeuwerikken.

Terug in het kamphuis kregen we chocomel en brood. s'Middags zijn we naar de duinen geweest. Direct nadat we uit de auto stapten werd er al een smelleken gezien, helaas niet door iedereen. Na een duinwandeling kwamen we aan het strand waar het grootste gedeelte van de groep een kleine strandwandeling ging maken om daarna naar Haamstede te gaan.

De rest ging o.l.v. Leo een lange wandeling maken langs het strand. Al snel werd een alk op zee gezien die wonderlijk genoeg geen olieslachtoffer was. Voor ons uit liepen de hele tijd drieteenstrandlopers, steenlopers en een rosse grutto. Toen we op bazalt liepen zagen we ineens een plasje waar veel eendesoorten zaten. We gingen terug over een braakliggend terrein nadat 2 personen nog een zwarte zeeëend hadden gezien in een haventje. Op de weg kwamen we de auto's tegen die ons terug reden naar het kamphuis.

Derde dag: Door het mooie weer geïnspireerd werd vlot opgestaan, gegeten en op excursie gegaan. Gerard ging naar de Plompe Toren en de duinen en Leo naar de inlagen omdat daar de vorige dag door Gerard leuke dingen waren gezien. Eenmaal bij de inlagen werd een grote groep brandganzen gezien. In de inlagen zaten veel vogels zoals brilduikers, pijlstaarten, tureluur en watersnip. Aan de Scheldekant waren veel futen. Aan het eind was een café waar iedereen een croquet ging eten die vóór de bestelling fl,00 koste maar bij het afrekenen f 1,10. Financieel oppkikkertje voor de ober? Op de terugweg werd een witgatje gezien. Halverwege zaten op een akker ± 2000 scholeksters. Ook zaten er veel wulpen en andere soorten lopers.

veldleeuwerik

s'Middags ging de helft naar Zierikzee en de rest naar de Ouwkerkse inlagen. Leo en ik gingen langs de scheldekant lopen en de rest om het reservaat heen. Op de Schelde zaten o.a. 2 zwarte zeeëenden. Binnendijks waren veel plasjes waarin veel dodaarsjes, pijlstaarten, brilduikers en kluten zaten. De groep kwam weer bijelkaar en reden we door de polder richting noord. Na getankt te hebben zagen we een grote groep tafeleenden van ± 400 ex. met daartussen enkele kuifeenden endodaars.

De terugweg ging snel en we waren om ongeveer kwart over 5 bij de Schelphoek. Na het eten konden we het boekje Sterna over de Schelphoek voor een gulden kopen. Daarna begon de bonte avond. (Zie verslag avonden)

Vierde dag: s'Ochtends werd door een groot gedeelte uitgeslapen wegens vermoeidheid opgelopen tijdens de bonte avond.

Omdat we s'middags weer zouden vertrekken werd er nog een korte wandeling gemaakt langs de haven en de Schelphoek.

Terug werd de bagage ingepakt. Om half twaalf werd er gegeten.

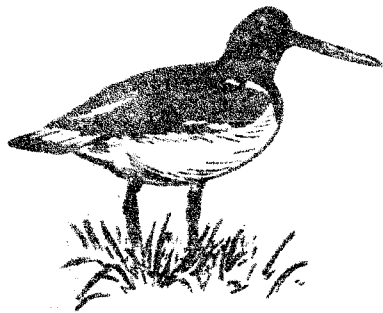
Er was nog macaroni en boerenkool, een teil brood en koffie.

Na het eten werd nog een toespraak gehouden door Frans waarin hij de nadruk legde op de goede sfeer die er was geweest, de gezelligheid en de leuke groep, de goede waarnemingen, het prachtige weer en de goede leiding van het kamp. Voor het kamphuis werd nog een foto gemaakt van de groep waarna de treinreizigers de terugreis aanvaardden in een wat weemoedige sfeer. Een 100% geslaagd kamp.

Waarnemingenlijst

	5-1	6-1	7-1	8-1	totaal
1. fuut	x	x	x	x	
2. dodaars	x	x	x	x	
3. geoorde fuut		x			1 ex.
4. aalscholver		x	x		
5. bl. reiger	x	x	x	x	
6. purperreiger	x				1 ex.
7. kolgans			x		
8. rietgans		x	x		
9. rotgans	x	x	x		
10. kl. rietgans			x		15 ex.
11. brandgans	x	x	x	x	
12. krooneend		x			2 ex.
13. kleine zwaan	x	x			
14. knobbelzwaan	x	x			
15. brilduiker	x	x	x	x	
16. smient	x	x	x		
17. mid. zaagbek	x	x	x	x	
18. nonnetje		x			1 ex.
19. kuifeend	x	x			
20. tafeleend	x	x	x	x	
21. toppereend	x				2 ex.
22. wilde eend	x	x	x	x	
23. pijlstaart	x	x	x	x	
24. bergeend	x	x	x	x	
25. wintertaling	x	x	x		

	5-1	6-1	7-1	8-1	totaal
26. zwarte zeeëend		x	x		5 ex.
27. torenvalk	x	x	x	x	
28. sperwer	x		x		4 ex.
29. buizerd	x	x		x	4 ex.
30. smelleken		x			1 ex.
31. fazant	x	x	x	x	
32. meerkoet	x	x	x	x	
33. waterhoen	x	x	x	x	
34. patrijs		x	x		
35. waterral		x			1 ex.
36. wulp	x	x	x	x	
37. goudplevier		x		x	
38. tureluur	x	x	x	x	
39. kievit	x	x	x	x	
40. scholekster	x	x	x	x	

Scholekster

41. witgatje	x	x			
42. zwarte ruiter			x		2 ex.
43. groenpootruiter	x	x	x		
44. zilverplevier	x	x	x	x	
45. bonte strandloper	x	x	x		
46. watersnip	x		x	x	
47. rosse grutto		x	x		

48. steenloper	x	x	x	x	
49. kluut		x	x		
50. drieteenstrandloper		x	x		
51. zilvermeeuw	x	x	x	x	
52. stormmeeuw	x	x	x	x	
53. kokmeeuw	x	x	x	x	
54. gr. mantelmeeuw	x	x	x	x	
55. kleine mantelmeeuw			x		
56. alk		x			1 ex.
57. houtduif	x	x	x	x	
58. holeduif		x			
59. velduil		x			3 of 4 ex.
60. gr. bonte specht			x		2 ex.
61. pimpelmees	x	x	x	x	
62. merel	x	x	x	x	
63. zanglijster	x		x		
64. kramsvogel	x	x	x	x	
65. koperwiek	x	x	x	x	
66. winterkoning	x	x	x		
67. groenling	x				1 ex.
68. staartmees	x		x	x	
69. putter	x				1 ex.
70. goudhaantje	x		x	x	
71. roodborst	x	x	x	x	
72. koolmees	x	x	x	x	
73. graspieper	x	x	x		
74. veldleeuwerik	x	x	x	x	
75. vink	x	x			
76. spreeuw	x	x	x	x	
77. huismus	x	x	x	x	

	5-1	6-1	7-1	8-1	totaal
78. bonte kraai	x	x	x	x	
79. zwarte kraai	x	x	x	x	
80. roek				x	
81. ekster	x	x	x	x	
82. vlaamse gaai	x	x	x	x	
83. strandleeuwerik		x			20 ex.
84. sneeuwgorst		x			3 ex.
85. witte kwikstaart		x			1 ex.
86. bontbekplevier		x	x		
87. houtsnip			x		1 ex.
88. jan van gent	x				dood ex.

Verslag van Berry Lucas van de excursies o.l.v. Gerard van Zuylen tijdens het winterkamp in Zeeland.

Terwijl een groep met de auto de vogelgebieden van Schouwen-Duiveland bezocht, overbruggden 15 infanteristen o.l.v. Gerard grote afstanden en weerstonden zij kou en wind voor aanvulling van ervaringen, vogelkennis en soortenlijst, en natuurlijk voor het nodige plezier. Zwaar bewapend met verrekijker en veldliteratuur (vogelboeken) stapten ze over Schouwens dijk, en daarbij ont kwam geen enkel gevederd object, vliegend of zittend, aan hun speurende ogen.

Zodoende werden er op de 1^e dag al veel vogels gezien. Een groep van ong. 1100 brandganzen was zo hoffelijk om vlak voor onze neuzen neer te strijken. Een prachtige gelegenheid dus om ze eens goed te observeren.

Aan de andere zijde van de dijk, waar we op stonden, was het ook niet mis. Verschillende steltlopers op het slik werden ontcijferd: wulpen, rosse grutto's, bonte strandlopers, zilver- en bontbekplevieren.

Grote vogelmaaltijden stonden ook bij de Koudekerkse inlagen klaar. (inlaag: een moerassig stuk land tussen de zeedijk en de ter extra beveiliging aangelegde inlaagdijk).

Ditmaal eenden: smienten, wintertalingen, pijlstaarten, knifeenden en als klap op de vuurpijl een mannetje krooneend, die ook nog in gezelschap van zijn vrouwtje bleek te zijn, wat bijzonder op prijs werd gesteld door onze vogelaars. Maar er bleken ook nog andere lekkernijen te zitten. Een velduil vloog weg van de rand van de sloot. In dezelfde sloot liep een waterral rond, die na de alarmering met een rotvaart in de dekking van het riet schoot.

Even later raakten we onder de indruk van duizenden schol-eksters, die de inlagen als hoogwatervluchtplaats gebruikten. Ondanks al deze oppeppertjes werden we, hoe fanatiek we ook waren, steeds vermoedder en het looptempo kwam steeds lager te liggen. Doch dit tempo werd weer hoger toen de omtrekken van een café werden waargenomen. Hier werden honger en dorst gestild en gelest door patat (of croquet) en koffie en limonade.

De meesten zaten nog 'n croquet te happen' of een vlekje weg te werken, toen enkele jongelui, die het water konden zien, een geoorde fuut zagen zwemmen.

We vervolgden onze weg langs de dijk waarbij we steeds steenlopers als gezelschap hadden. Een groot gedeelte van de route liep door de polder. De vogels die ons daar bijna nooit in de steek lieten waren de tureluurtjes die ons daar-

bij steeds wakker hielden met hun getureluur. Andere ruiters, die we onderweg tegenkwamen, waren witgatjes en groenpoot-ruiters. Op de weilanden ontdekten we rotganzen, brandganzen en goudplevieren. De terugweg ging gedeeltelijk weer langs de inlagen en weer was de velduil present, dit keer met een kamaraad (volgens achterblijvers zelfs later drie of vier). Om half vier s'middags waren we terug bij de Schelphoek. De volgende dag moesten we een dubbel zo grote afstand afleggen, naar de duinen en het strand wat onze weg voerde langs de Plompe Toren. De grote afstand was geen balstsel voor ons en vrolijk fluitend gingen we op weg met vrijwel dezelfde groep als de vorige dag. Tijdens het begin zagen we staantmeesters en windhaentjes acrobatische toeren uithalen. De aandacht werd echter al spoedig gevestigd op een groepje ganzen die op enige afstand gingen zitten. Donkere kop en hals, roze snavel en poten, dus ... precies - kleine rietganzen. Ontzettend leuk dus (....?) en met hernieuwde energie stapten we weer op, rekenend op een nieuwe verrassing. Die kwam al gauw en wel in de vorm van een paartje sperwers bij de dijk. We gingen er gelijk op af, en daarbij haalden we een heutsnip uit z'n slaap. Ontzettend leuk.....

De inlagen die nu voor ons lagen waren moerassig en niet met grote plassen, zoals de inlagen oostelijk van de Schelphoek. Hier dan ook enkele andere soorten zoals kluut en zwarte ruiters, maar ook hier weer smienten, slobbeenden en pijlstaarten.

Bij de Plompe Toren, een overblijfsel van het bij een dijk-

beetje bij van de kou. Van hieruit marceerden we verder naar

Burgh-haanstede met onderweg rietganzen en een sperwer. In het plaatselijk restaurant hebben we genoten van de spécialité de la maison, patat met mayonaise dus.

We hadden nog een grote tippel voor de boeg, maar daar kunnen lieden met doorzettingsvermogen wel tegen.

Langs het strand zijn we teruggelopen en de vogelbevolking bestond hier uit meeuwen, scholeksters en drieteenstrandlopers. De rest van de terugweg ging gepaard met de zelfde soorten, met nog wat mid. zaagbekken, brilduikers en futen. Deze tocht bleek duidelijk langer te duren, zodat het tenslotte meer op een nachtelijke uilenexcursie ging lijken. Vermeldenswaardig is nog dat het feit dat enkele handlopers, die de boerenkool reeds hadden seroken, het presteemien nog effentjes te verdwalen in het ons zo allen zo bekende natuurreservaat "de Schelphoek". Dit is zeker een licht spottende glimlach waard.

Tenslotte zijn allen afgepeigerd, maar behouden aangekomen op het kamphuis, waar de dampende boerekool met worst klaar stond. (...dit is niet waar, maar het klinkt wel zo mooi.

Op de boerekool moesten we nog een tijdje wachten).

Berry Lucas

bij steeds wakker hielden met hun getureluur. Andere ruiters, die we onderweg tegenkwamen, waren witgatjes en groenpoot-ruiters. Op de weilanden ontdekten we rotganzen, brandganzen en goudplevieren. De terugweg ging gedeeltelijk weer langs de inlagen en weer was de velduil present, dit keer met een kamaraad (volgens achterblijvers zelfs later drie of vier). Om half vier s'middags waren we terug bij de Schelphoek. De volgende dag moesten we een dubbel zo grote afstand afleggen, naar de duinen en het strand wat onze weg voerde langs de Plompe Toren. De grote afstand was geen balstsel voor ons en vrolijk fluitend gingen we op weg met vrijwel dezelfde groep als de vorige dag. Tijdens het begin zagen we staantmeesters en windhaentjes acrobatische toeren uithalen. De aandacht werd echter al spoedig gevestigd op een groepje ganzen die op enige afstand gingen zitten. Donkere kop en hals, roze snavel en poten, dus ... precies - kleine rietganzen. Ontzettend leuk dus (....?) en met hernieuwde energie stapten we weer op, rekenend op een nieuwe verrassing. Die kwam al gauw en wel in de vorm van een paartje sperwers bij de dijk. We gingen er gelijk op af, en daarbij haalden we een heutsnip uit z'n slaap. Ontzettend leuk.....

De inlagen die nu voor ons lagen waren moerassig en niet met grote plassen, zoals de inlagen oostelijk van de Schelphoek. Hier dan ook enkele andere soorten zoals kluut en zwarte ruiters, maar ook hier weer smienten, slobbeenden en pijlstaarten.

Bij de Plompe Toren, een overblijfsel van het bij een dijk-

beetje bij van de kou. Van hieruit marceerden we verder naar

Burgh-haanstede met onderweg rietganzen en een sperwer. In het plaatselijk restaurant hebben we genoten van de spécialité de la maison, patat met mayonaise dus.

We hadden nog een grote tippel voor de boeg, maar daar kunnen lieden met doorzettingsvermogen wel tegen.

Langs het strand zijn we teruggelopen en de vogelbevolking bestond hier uit meeuwen, scholeksters en drieteenstrandlopers. De rest van de terugweg ging gepaard met de zelfde soorten, met nog wat mid. zaagbekken, brilduikers en futen. Deze tocht bleek duidelijk langer te duren, zodat het tenslotte meer op een nachtelijke uilenexcursie ging lijken. Vermeldenswaardig is nog dat het feit dat enkele handlopers, die de boererkool reeds hadden seroken, het presteemien nog effentjes te verdwalen in het ons zo allen zo bekende natuurreservaat "de Schelphoek". Dit is zeker een licht spottende glimlach waard.

Tenslotte zijn allen afgepeigerd, maar behouden aangekomen op het kamphuis, waar de dampende boererkool met worst klaar stond. (...dit is niet waar, maar het klinkt wel zo mooi.

Op de boererkool moesten we nog een tijdje wachten).

Berry Lucas

Verslag avondprogramma kamp Schelphoek.

Buiten de gebruikelijke excursies moet er op winterkampen natuurlijk s'avonds iets te doen zijn na het avondeten.

Er was ook deze keer genoeg te doen. Vele spelletjes waren meegenomen en er was een grote stapel literatuur van de Story tot de Prisma vogelgids.

Het eten. Zoals de eerste avond gebruikelijk was dat soep. Door een vergissing geen erwtensoep maar tomaten- en kippensoep. Voor hongerige personen was er ook nog brood. Daarna was het gebruikelijke corvee. Iedereen was deze avond druk met spelletjes en lezen. Bovendien kwam Chris Kalden nog even langs. Een doorgeslagen stop gaf nog enige problemen maar gelukkig waren er kaarsen. Om half elf was het slapen geblazen.

Vrijdagavond aten we overheerlijke macaroni met vla na. Iedere deelnemer moest deze avond een briefkaart schrijven om tegen de geplande hoogspanningslijn bij Rosmalen te pro-

den om een politieke partij in Italië te steunen die het opneemt tegen vogelvangsters. Deze avond kwam Chris opnieuw langs maar nu had hij zijn vrouw en zijn hond bij zich. De derde en laatste avond was de grote avond. De bonte avond. Velen hadden zich hier op voorbereid. Al snel na het eten van de boerenkool begonnen we.

Gerard had de leiding van de bonte avond op zich genomen. Eerst kregen we het kamplied te horen. Dit lied was gecom-

poneerd en werd gezongen en begeleid door: Esther en Berbera v.d. Vate, Henk-jan Kievit, Kars, Berry, Jaqualine Huigen. De melodie was overbekend - Hetland van Maas en Waal van Boudewijn de Groot.

De tekst luidde als volgt:

midden in de winter	en we lachen en we springen
in een oude keet	en we vogelen allemaal
lopen wij te banjeren	want daar achter de hoge dijken
wat hebben wij het heet	ligt het land van wintertaal

met de verreijkker	en wielewaal
en het vogelboek	en nachtegaal
beturen wij de vogels	en watermaal
in deze Zeeuwse hoek	en schollewaal
	en ijsvogaal
	en strandvogaal
	en de dodaal
	dag allemaal

Daarna werd het lied nog enkele malen door de hele groep gezongen.

Liften, een ritmespelletje, met als winnares Nel v.d. Kooy en moordenaartje, een erg gemeen spelletje wat overigens diverse problemen met zich meebracht. Na deze spelletjes was er koffie met koek. Ondertussen speelden Henkjan en Douwe gitaar terwijl Henkjan ook de zang voor zijn rekening nam.

Toen kregen we een voor de toekomst veelbelovende vogelaar en muzikant te zien ente horen, Rik Valk. Hij speelde een

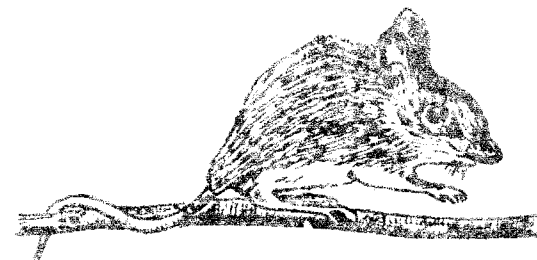
eigengemaakte compositie op de mondharmonica. Na afloop schreeuwde het publiek - we want more, we want more - en voor de tweede keer kregen we Rik's compositie te horen. Daarna was er een kwis over planten o.l.v. Esther, de vragen waren van Kees v.d.Vate. De twee kandidaten waren Gerard en Leo. Zij bleken aan elkaar gewaagd en de stand bleef gelijk. Intrussen was het al laat geworden en het werd tijd voor het laatste nummer. Berry, Jils en Hans brachten de Puppets ten gehore en lieten Kees bijna een rolberroerte schrikken. Hierna was het bedtijd geslagen al duurde het heel wat langer dan de 2 vorige avonden voordat iedereen sliep. De volgende dag ging iedereen naar huis maar niet voordat al de overgebleven etenswaren in de magen verduwen waren. Er volgde nog een toespraak van Frans en een kortere van Gerard en na het nemen van een groepsfoto gingen de treinreizigers huiswaarts. Iedereen kon terugzien op een geslaagd kamp wat voor de kampeiding een succes is.

Harry v.d. Warenburg

eldmuizencensus

In het Vogeljaar heeft een oproep gestaan om mee te werken aan een landelijke veldmuizentelling. Door enkele leden van de N.V.W.C. is daarop gereageerd en in verband hiermee zullen zij een voorlichtingsdag op 28 januari in Eersum bijwonen.

De bedoeling is om ook tellingen in Culemborg en omgeving te organiseren. Hierover komt zeker nog nader o ver in de Mak-al.

bosmuis

Waarnemingenlijst

Deze keer komt niet de gewijzigde waarnemingenlijst omdat de opzet gewijzigd wordt. In plaats van de dorre opsomming van waarnemingen is het de bedoeling om van elke waargenomen soort een "klein verhaaltje" in Mak-al op te nemen waarin het voorkomen wordt beschreven, waar hij het meeste waargenomen werd, de maximum aantallen enz.

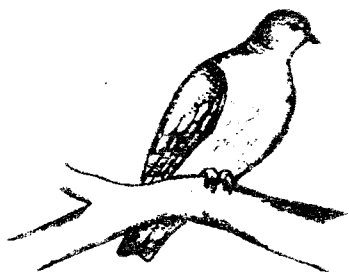
Het is de bedoeling dat zo'n lijst verhaaltjes 4 maal per jaar verschijnt nl. voor elk seizoen 1 maal.

Blijf a.u.b. gewoon kaartjes inzenden (meer zelfs) want dat is erg belangrijk voor deze nieuwe opzet (maar ook voor andere dingen bijv. inventarisaties).

Niet alleen bijzondere vogels, dieren en planten zijn belangrijk maar ook "gewonere" soorten.

Bij voorbaat bedankt, voor nieuwe kaartjes en het inleveren van ingevulde kaartjes

Kars Veling
Vivaldistraat 9
Culemborg.

Excursie naar Hurwenen 19 februari a.s.

Voor de echte vogelliefhebbers is er weer een waar buitenkansje op zondag 19 februari a.s. We gaan dan een dag naar Hurwenen beter bekend onder de vogelaars om zijn prachtige Kil. De Kil van Hurwenen en de uiterwaarden zijn nationaal bekend en ook wel internationaal.

De Kil is een oude Waalarm met brede rietzomen. Verblijfplaats van vele soorten rietvogels waaronder roerdomp, wouwaapje, snor, grote- en kleine karakiet en sprinkhaanrietzanger. Het gebied is ook vegetatiekundig van belang. Tot zover wat betreft de lente en de zomer. In de winter staat de Kil bekend als waterwildgebied waar veel soorten waargenomen worden. O.a. kleine zwaan, diverse soorten eenden, futen en duikers. Ook niet-watervogels worden er regelmatig gezien waaronder bruine- en blauwe kiekendief, valken, klapekster en kleinere vogeltjes.

In het gebied verblijven bovendien s'winters ganzen. Rietgans (max. 500 ex.) en kolgans (max. 1000 ex.) hebben hier een slaapplek. (Wilde ganzen in Nederland).

Er is dus alle reden voor om met deze excursie mee te gaan. Zie voor verdere bijzonderheden het excursieprogramma.

Binnenkort zal het broedvogelverslag van de volgende gebieden over 1977 verschijnen: Redichemse Waard

Polder Redichen

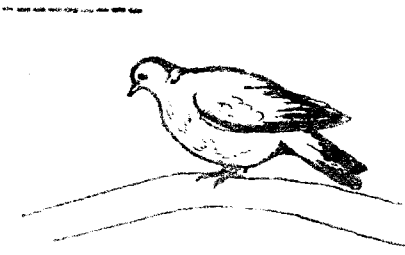
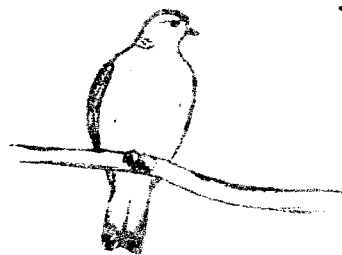
Plantage

In de volgende Hak-al zullen nadere bijzonderheden over dit verslag verschijnen. Iedere geïnteresseerde is alvast gewaarschuwd.

Komende inventarisaties: Het is de bedoeling om ook dit broedsizoen weer bepaalde gebieden te inventariseren.

Het is ook mogelijk dat er andere plannen of ideeën aanwezig zijn onder mensen die dit jaar mee willen werken aan een inventarisatie of zelf een inventarisatie willen opzetten.

Om de diverse plannen in daden te kunnen omzetten zal op vrijdag 10 februari a.s. een inventarisatievergadering in het Kompas gehouden worden. Aanvang 20.00 uur.

EXCURSIE-PROGRAMMA

Zaterdag 4 februari - Diergaarde BLIJDORP

Treinexcursie naar Rotterdam om een bezoek te brengen aan de tentoonstelling "NOTOGAEA". Op deze tentoonstelling wordt aandacht besteed aan m.n. de fauna van Australië, Nieuw-Zeeland en Nieuw-Guinea.

Kosten incl. trein en toegang ongeveer f 20,--
Opgeven bij Leo v/d Kooy. Dagexcursie dus wel iets meenemen voor onderweg.

Vrijdag 10 februari - Het Kompas - 20.00 uur

Respreking Inventarisaties voor 1978.

Zaterdag 11 februari - 08.30 uur

Knotwilgen snoeien. Plaats wordt nog nader bekend gemaakt.

Woensdag 15 februari - 19.30 uur

Hoorzitting Regio Gelderland van de Vereniging Vogelbescherming. Belangstellenden hiervoor gaarne even contact opnemen met Leo v/d Kooy.

Donderdag 16 februari - 20.00 uur

Maandelijks vergadering in Het Kompas

Zondag 19 februari - 08.30 uur

Fietsdag-excursie naar de Kil van Hurwenen. Roterham meenemen. Bij gunstig weer kan zowel onderweg als bij Hurwenen zelf veel waargenomen worden.
Vertrek vanaf Het Jach. Leiders Harry en Jilles v/d Warenburg.

Vrijdag 24 februari - 21.00 uur

Uilenexcursie naar de Plantage en de Redichemse Waard. Met een bandrecorder zal t.b.v. inventarisaties worden getracht steenuilen en/of bosuil(en) te tellen.

Zaterdag 25 februari - 08.30 uur

Knotwilgen snoeien.
Plaats waar dit zal geschieden wordt nog nader bekend gemaakt.

Zaterdag 4 maart - 16.30 uur

Meeuwentellingen o.l.v. Kars Veling en Gertjan Kroon. Vanaf Het Jach zullen op enkele plaatsen waar meeuwen de nacht doorbrengen worden geteld hoeveel exx. er op die plaatsen verblijven.

Vrijdag 10 maart - 20.00 uur

In Het Kompas zullen vanavond voorzover aanwezig foto's en dia's van het Winterkamp in Zeeland worden vertoond. Bovendien kunnen eveneens andere leuke dia's worden meegenomen om vertoond te worden.

Zaterdag 11 maart - 08.00 uur

Excursie naar De Regulieren o.l.v. Gerard van Zuylen.

Vrijdag 17 maart - 21.00 uur

Uilenexcursie naar de Lekdijk. Getracht zal worden t.b.v. inventarisaties aanwezige steenuilen te tellen.

Noteer deze data op uw kalender, in ieder geval die excursies die U in ieder geval mee wil maken.
Wij wensen U veel plezier.

